

Αναμφισβητήτως ο κ. Σόλων Μιχαηλίδης κατέχει μία προεξέχουσα θέση στο μουσικό κόσμο μας. Η μουσική του δράση καλύπτει ένα εύρο πεδίο από τη σύνθεση και μουσικολογία ως τη διεύθυνση ορχήστρας και τη διδασκαλία της μουσικής. Είναι καλλιτέχνης, επιστήμονας και δάσκαλος. Η έκταση αυτή και το πολυσύνθετο της προσωπικότητάς του κατά ένα επιβεβλημένο τρόπο από τη φύση της αναγκαστικής μη διαφοροποίησής και εξειδικεύσεως των μικρών τόπων, όχι μόνο δεν ζημιώνει το άτομο και τη γύρω του κοινωνία, αλλά εξυπηρετεί. Είναι η πρόνοια της φύσεως στους μικρούς λαούς, όπου το βάρος του πολιτισμού πέφτει σε ελάχιστους ώμους.

Στη σύνθεση ο κ. Σόλων Μιχαηλίδης, έχει να επιδείξει ένα προσωπικό και ογκώδες έργο σε αόστηρη και λογική φόρμα. Καλός γνώστης της διεθνούς μουσικής έχει άντλησει κυρίως από τη μακράιωνη Έλληνική παράδοση τους αρχαίους τρόπους, τη βυζαντινή μουσική παρακαταθήκη και το δημοτικό μας τραγούδι, έκαμε μια ένιαία Έλληνική μουσική παράδοση, εμπειρία κατεργασμένη έξ αιτίας της πλούσιας γνώσεώς του. Το έργο του εκτελεσμένο στην Ελλάδα και στην Κύπρο, ξεπέρασε από πολλού τα Έλληνικά σύνορα και έγινε γνωστό στο διεθνές κοινό, ιδίως στην Αγγλία. Αναφέρω τα πιο γνωστά του έργα: Τα «Βυζαντινά Σκίτσα» είναι πρωτότυπες βυζαντινότροπες μελωδίες με απλή πολυφωνική επεξεργασία, και έχει εκτελεσθή από την Κρατική Όρχηστρα, διεύθυνση Βαβαγιάννη, ό-

πως και από το Β.Β.С., την Όρχηστρα του Σταθμού Γενεύης με διεύθυνση Baud-Bouy και άλλοι. Το «Πανηγύρι της Κακάβας» από το «Δωδεκάλογο του Γύφτου» (ό Παλαμάς ύπηρξε και για τόν κ. Μιχαηλίδη μία πηγή εμπνεύσεως, ώστε να δικαιώνεται η άποψη του κ. Καλομοίρη πώς ο Παλαμάς είναι ο πατέρας της νεοελληνικής εμπνεύσεως στη μουσική) έχει ένα βυζαντινότροπο χαρακτήρα από τη χρήση των αρχαίων ελληνικών τρόπων. Είναι ένα συμφωνικό ποίημα λυρικότατο, περιγραφικό και υποβλητικό, και έχει εκτελεσθή από την Κρατική Όρχηστρα Αθηνών με διεύθυνση Φ. Οικονομίδη. Το «Πρωινό Ζύπνημα» αρκετά τεχνικά ένορχηστρωμένο, γεμάτο γαλήνη έχει εκτελεσθή από την Κρατική Όρχηστρα Αθηνών, και την Όρχηστρα του Β.Β.С.. «Η Ζωή εν Τάφω», ένα συμφωνικό ποίημα εμπνευσμένο από το όμώνυμο μυθιστόρημα του Μυριβήλη, έχει εκτελεσθή από την Όρχηστρα του Ραδιοφωνικού Σταθμού Αθηνών με διεύθυνση του συνθέτη. Το «Βυζαντινό Αφιέρωμα» για έγχορδα έχει εκτελεσθή από την Όρχηστρα του Ραδιοφωνικού Σταθμού Αθηνών, με διεύθυνση Εύαγγελάτου. Στο

«Γάμο του Χωριού» είναι ένα άρρηκτο συμφωνικό σκίτσο για φλάουτο σόλο και έγχορδα, βασισμένο πάνω σε ένα Κυπριακό μοτίβο, αρκετά αγαπητή σύνθεση στην Κύπρο, που έχει εκτελεσθή από την Όρχηστρα του Ραδιοφωνικού Σταθμού με διεύθυνση Εύαγγελάτου. Ο «Τάφος» εμπνευσμένος από το όμώνυμο έργο του Παλαμά, είναι μία καντάτα για σοπράνο, μπάσο, μικτή χορωδία και ορχήστρα που παίρνει μία ιδιαίτερη μουσικότητα και από τους ίδιους τους στίχους του Παλαμά. Η «Αρχαϊκή Σουίτα» είναι μουσικά πορτραίτα μορφών από την Αρχαία Ελλάδα. Το «Μπαλέτο της Ναυσικάς» από την όπερα του «Όδυσσεύς» έχει εκτελεσθή από την Όρχηστρα του Ραδιοφωνικού Σταθμού Αθηνών με διεύθυνση του ίδιου. Έκτος από τα πιο πάνω έργα μία όπερα ο «Όδυσσεύς» πάνω σε στίχους του ίδιου συνθέτη κλείει τόν κύκλο των μεγάλων του συνθέσεων.

Μικρότερα του έργα έχουν δημοσιευθή και εκτελεσθή σε Φεστιβάλ. Ο «Πιστός Σταυρός», εκκλησιαστική σύνθεση, έχει εκτελεσθή ως υποχρεωτικό έργο στο Διεθνές Φεστιβάλ Μουσικής στην Ουαλλία. Δίπλα σ' αυτό είναι μία σειρά άλλων χορωδιακών που ένα από αυτά και η «Λεύκη» την άκουσα σε συναυλία του Παγκυπρίου Γυμνασίου. Η «Λύρα της Σαπφούς» είναι ένα πιανιστικό έργο που συχνά παίζεται από τους εδώ πιανίστες και που έχει εκτελεσθή στο Διεθνές Μουσικό Φεστιβάλ της Ουαλλίας, στο Όολο και στο Λονδίνο. Η «Λαμπρή», εμπνευσμένη από το Λάμπρο του Σολωμού με βασικό βυζαντινό μοτίβο, είναι ένα άλλο γνωστό πιανιστικό έργο. Επίσης μία «Σονάτα» και ένα «Πρελούδιον» όπως και άλλα κλείουν το πιανιστικό κύκλο της συνθέσεώς του. Δύο έργα του Μουσικής Δωματίου έχουν εκτελεσθή στο Λονδίνο και στο Παρίσι ένα τρίο και ένα κουαρτέτο έγχορδων. Και ακόμη μία σειρά συνθέσεων για άρπα, τραγούδι όπως και η σκηνική του μουσική (χορικά με υπόκρουση στη «Μήδεια», «Ηλέκτρα» και «Ίφιγένεια εν Ταύροις».

Πλουσιώτατο είναι το μουσικολογικό του έργο. Η «Αρμονία της Σύγχρονης Μουσικής» είναι ένα δίτομο ογκώδες έργο, σοφό και συστηματικό. Έχει θεωρηθή από τους ειδικούς ως μοναδικό στη νεοελληνική μουσικολογική επιστήμη. Η πληθώρα των παραδειγμάτων από τη διεθνή μουσική παραγωγή είναι αφάνταστη. Κάθε άποψη υποστηρίζεται τόσο γερά με το παραδείγμα που δεν αφήνει κενά στη σκέψη, πείθει και κατατοπίζει. Άλλα έργα του μουσικολογικά είναι η «Σύγχρονη Έλληνική Μουσική», η «Νεοελληνική Δημοτική Μουσική», η «Κυπριακή Δημοτική Μουσική», πρόλογοι και εκδόσεις δημοτικής μουσικής, όμιλίες που δείχνουν μία βαθιά γνώση των νεοελληνικών μουσικών προβλημάτων, ιδίως στην περιοχή της δημοτικής τέχνης, ώστε να θεωρείται διεθνώς αόθεντία στα ζητήματα αυτά. Στη «Μεγάλη Μουσική Έγκυκλοπαίδεια» του Grove (τελευταία έκδοση 1954) έχει σειρά άρθρων όπως και σε διάφορα περιοδικά της Αγγλίας, της Γαλλίας και στα δικά μας που του καθιέρωσαν δικαίως πια μία διεθνή φήμη.